

REDACTIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Cerșorii străzilor nu se
primesc.
Manuscrise nu se restituie.
INSERATE
Se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
CIRCUITURI de ANUNȚURI:
la Viena: la M. Dukas Nachr.,
Jnr. Augenstein & Emmerich Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
penik Nachr., Anton Oppelk.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ernestin Bernas, Imilo
Leopold (VII. Brassóbes-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garandată pe o săptămână 10
bani pentru o publicare. Publi-
citatea mai deosebită după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o serie 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” iese în 26-care de
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajiu
1.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 217.

Brașov, Duminică 1 (14) Octombrie.

1906.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Octombrie st. v. 1906

Se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni
6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Politica culturală.

Așa este intitulat unul din capi-
tolele espozeului ministrului preșe-
dinte unguresc asupra budgetului sta-
tului pentru 1907.

Lucru curios! de ce nu se mai
aude în espozeurile bugetare din
parlamentele altor state de o politică
culturală și de o idee de stat după
care să se îndrepteze aceasta politică?

Am vrea să scim unde se mai
cetesce despre o politică culturală a
statului d. e. în Austria, în Bavaria,
în Italia, Franța, Belgia, Elveția ș. a.
Singura politică sănătoasă, când e
vorba de înaintarea pe terenul in-
strucțiunii publice în aceste țări ci-
vilizate este îngrijirea cât mai mare
a guvernelor lor pentru libera des-
voltare culturală a popoarelor sub
controlul parlamentului.

Progresul în cultură al unei țări
e ce-i drept condiționat de starea ei
politică, dar numai aici în Ungaria e
admisă confundarea politicii cu cul-

tura și cu marele ei probleme uma-
nitare, numai aici se aude și se știe
că ministrul școalelor, atunci când vrea
să-și împlinească datoria și chemarea
față cu trebuințele culturale ale sta-
tului și ale populației sale, trebuie
să facă totdeodată și politică mili-
tantă pentru o idee de stat, care
restrânge libertatea de a se cultiva
și de a progresa a cetățenilor săi.

Ministrul președinte Wekerle a
vorbit mult eri de politica culturală
maghiară ce-și află esepresiunea în
budgetul ministerului de culte și in-
strucțiune publică arătând, că în fa-
vorul acestei politice se prevăd de
rândul acesta în amintitul budget ci-
fre mai ridicate ca ori și când.

Pactul cu Austria încă nu este
încheiat, raporturile de drept public
între cele două state dualiste sunt
mai șubrede ca ori și când, angaja-
mentele, pe basa cărora a ajuns la
putere coaliția, sunt încă în cea mai
mare parte neimplinite, grava ces-
țiune a organizației armatei imperiale
mai incurcată ca vreodată, și to-
tuși eată că porțile noului vileag ko-
ssuthist se deschid pentru sêrmănele
pôpoare contribuabile, căci așa s'a
hotărât în sfatul glorioșilor șefi ca
pentru 1907 acești contribuabili să
asude cu 5 milioane coroane mai
mult pentru a sprijini politica cul-
turală națională a ministrului Apponyi.
Ce nu s'a putut până acuma ajunge
prin prigoni, intimidări, presiuni, in-
trigi și tot felul de vecsațiuni, să se
ajungă în viitor prin corupere cu
bani sistematică și în stil mare!

Astă vară în espozeul bugetar
întârziat pentru 1906, Wekerle se
scuza, că guvernul lui abia ajuns la
putere n'a putut face încă nimic pen-
tru cultura cetățenilor de pe globul
unguresc. Astăzi vine deja cu hotă-
rirea aceluiasi guvern, ca să chiebtu-
iască cinci milioane mai mult ca până
acum în anul ce vine din visteria
statului.

369 mii vor căpăta mai mult
institutele de învățământ superioare,
în deosebi universitățile. 693 mii co-
roane se vor da mai mult pentru școa-
lele secundare. Din această sumă cea
mai mare parte vor să o întrebun-
țeze pentru subvenționarea școalelor
secundare susținute de confesiuni și
comune. „Vă dăm, ca să ne dați!”
Și ce ne pot cereei alta decât ceea ce
le zace pe inimă. Dovadă că majori-
tatea a aplaudat puternic această ho-
tărâre a guvernului.

Urmează școalele populare pen-
tru a căror trebuințe s'au preliminar
un milion trei sute șapte mii coroane.
Bani, nu glumă! Și totuși un șovi-
nist a fost atât de precaut a striga
în fața aplauzelor: „Nici aceasta nu-i
de ajuns!” — Dar veți vedea, că nici
de dece ori atâta nu va fi de ajuns
pentru realizarea anor visuri absurde
ca ale lor.

Pentru instrucțiunea poporală sunt
preliminate în total 2 milioane 250
mii coroane. În această sumă sunt cu-
prinse și 70 mii coroane pentru iu-
spectiunea școalelor. Inspectorii tre-
buie să se înmuțescă ca să potă con-
trola cu ce succes se vor chiebtui
banii meniți pentru înaintarea politi-
cei culturale. În realitate efectul prac-
tic va fi, că se vor înmulți funcțiunile
pentru șovinisti și renegeți.

S'au prevădut subvențiuni și pen-
tru comune. „Kisedovurile” nu sunt
uitate. Guvernul propune înființarea
de 80 de aziluri de copii noue. S'au
prevădut apoi un plus de peste 500,000
pentru îmbunătățirea lefilor învăță-
rești la școalele populare, inferioare
superioare și la preparandii, ear un
milion 215 mii coroane s'a prevădut
ca plus pentru subvențiunile biseri-
cești, din cari 1 milion numai pentru
bisericele protestante.

Eată cifrele politice culturale ale
guvernului coaliției. Ce însemnează ele
o știm și o simțim cu toții. Să știm
numai a fi și Români cu inimala loc.

Regularea proprietății fonciare în Ar-
deal. În chestiunea regulării proprietății
fonciare din Ardeal, s'a ținut la 11 Octom-
vrie o conferență cu un număr răstrâns
de participanți, sub președința ministrului
de justiție Polonyi. S'a hotărât a se con-
voca o conferență specială pe ziua de 12
Noemvrie, la care ministrul a invitat pe
următorii domni: Fr. Gyárfás și Dominic
Todorffy, membrii la Curtea de Cassație,
Simon Avedig, judecător la Curtea de Apel,
Al. Fekete și Bela Ternovsky, președinți la
Curtea de apel, Anton Bochkor, Em. Papp,
Rudolf Jakab, N. Horvath, Vasile Hossu și
Fr. Kulim judecători la Curtea de apel, Colo-
man Mayler, Dom. László, Edm. Bodor,
jud. de tribunal, Paul Elekes, Ubul Kallay,
Albert Farkas și Acus Ugrom, fișpani, Iuliu
și Alex. Szacsavay, proprietari, mai departe
camerele advocaționale din M. Oșorheiu, Si-
biu și Cluj și societățile agricole din Un-
garia și din Ardeal.

De unde să-i iau, din Dunăre? Alai-
tăeri a fost la ministrul de comerț Fran-
cisc Kossuth o deputație a unor muncitori
dela calea ferată din gara Gyoma. Depu-
tația a cerut în numele a cincizeci impie-
gați muncitori dela această gară cari în-
traseră în grevă, ca cei douăzeci de bani
ce li s'au retras din simbria zilnică de 1
coroană, 20 bani, să li se dea îndărăt. Rău
dispus cum for fi aflat pe Kossuth, acesta
a răspuns trimișilor lucrătorilor de gară
cari asudă vara și iarna muncind câte 16
ore peste zi și noapte cam iritat — »Ea-
răși mi se cer bani? De unde să-i iau, din
Dunăre?

Supărarea ministrului poate ar fi fost
la loc în fața altor multor cereri ce i se
adresează zilnic, dar pentru diferența de
douăzeci de bani simbria a unor muncitori
ca vai de ei nu era de loc justificată.

Nu s'ar potrivei oare mai bine întrebarea
de mai sus, formulată întors, față cu
multe cheltuieli de milioane, ce s'au preli-
minat în proiectul de budget pentru anul
viitor? Oare milioanele ce le cere contele
Apponyi, ministrul instrucțiunii publice,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Știința și cugetarea omenească.

Conferență ținută de Camille Flammarion
Joi în 20 Sept. n. în Ateneul Român din București,
cu prilejul inaugurării congresului internațional al
proprietății literare și artistice.

— Traducere după originalul francez. —

— Fine —

Scumpi amici români, frați ai rassei
noastre latine, crescuți în literatura fran-
ceză, ați cetit toți sau ați rășfoit *Dictiona-
rul filosofic*, al lui Voltaire, ați cetit pe
al lui *Micromegas*, *Filosofia lui cea New-
toniana*, povestirile lui pline de spirit; ați
consultat câte odată marea *Enciclopedie*
a lui Diderot și a lui d'Alembert, cunoaș-
teți pe autorii noștri nemuritori. Oare nu
ați ghicit nici-odată între rânduri prin
textele precursorilor Revoluției franceze,
acea revoluțiune care a transformat lumea
și careia va trebui în sfârșit să se supună
și Rusia, căci evanghelia modernă este *de-
claratiunea drepturilor omului* — n'ați
băgat oare de seamă, zic, nici-odată prin-

ciplul acestei independențe, acestei descă-
tușări a cugetărei, care se desface întocmai
ca un fluture din chrisalida antică, de
teocrație seculară sub care sufletul era
închis ca într'un mormânt!

Ei bine! domnilor, dacă n'ați băgat
de seamă acest principiu inspirator al lui
Voltaire, al lui Diderot, d'Alembert, vă rog
sa-mi dați voie să vi-l semnalez aci: este
luminarea spiritelor celor mari a secolului
al opt-spre-zecelea, este făclia astronomiei,
aprinsă de Copernic și ținută în mâni de
Galileu. Cetiți *Filosofia lui Newton* și nu
uitați că singura traducere franceză a
operei lui Newton s'a făcut de Marchiza
de Chatelet, prietina lui Voltaire.

Sistemul geocentric și antropocen-
tric al universului absorbea cugetarea.
Urania modernă i-a dat aripi.

Dacă nu ar exista Astronomia, dacă
atmosfera în fundul căreia trăim, ar ră-
mânea într'una acoperită de nori, teocrația
ar domni vecinic, fără de leac, asupra con-
științelor. Omul n'ar ști nimic, n'ar avea
nici o idee despre locul care îl ocupă în
univers, ba nici chiar de existența univer-
sului. Specia omenească ar fi asemenea

cu aceea a rasei moluscilor cari vegetează
în fundul mărilor. Ignoranța absolută ne-ar
învalui în aripele ei negre, și trăind sub
jugul elementelor, în starea de frică per-
petuă, în fața necunoscutului, la care am
fi condamnați, conșinși în mod fatal, că
pământul represintă în el însuși toată
creațiunea, că dânsul e scopul, că dânsul e
tot — am fi rămas vecinic sub dominația
guvernului teocratic primitiv pe care ni-
arată istoricul la începutul tuturor socie-
tăților omenești.

Avem însă astronomia. Atmosfera e
transparentă. Observațiunea ne arată în
spațiu lumi analoge cu a noastră, gravi-
tând armonios împrejurul Soarelui, și cal-
culul ne învață că stelele sunt Sori, cari
planează la distanțe incomensurabile. Bolta
aparentă a cerurilor este sfărâmată în bu-
căți. E golul imens, fără sfârșit, populat
de milioane, de miriade de sisteme solare
sburând cu iuțeli cosmice în toate direc-
țiunile și succedându-se în infinit. Ce este
pământul? Un atom, cu mai mult de un
milion de ori mai mic decât soarele! Ce
este soarele? Un atom, mai mult de un
milion de ori mai mic decât Canopus. Ce

este Canopus? Un atom în aglomerația
noastră siderală. Și ce este grămada noastră
siderală? O insulă imperceptibilă în oceanul
nemărginit.

Și domnilor, care o fi, adevărul, care
o fi frumosul, care o fi mărețul în aceste
globuri cari nu sunt decât atome? E spi-
ritul. Tot restul e nimic, restul trece
restul n'are nici o valoare.

Spiritul, iată ce dă valoarea atomului
terestru. În loc de a fi tot, acest atom nu
e nimic. Insă el poartă flacăra cugetărei
și această flacăra arde în universul întreg,
în fie-care stea, în fie-care ființă, în fie-ce
floare, în ori-ce fir de iarbă, fără a se
stinge nici-odată.

Dânsul este, spiritul, care susține
atrii în golul vecinic, care conduce lumea
pe temelul legilor matematice ale lui
Kepler, care se manifestă în instinctul
plantelor și animalelor, care arde în in-
teligența omului, care trăiește în natura
toată. Acest spirit ni-l palpită știința, sen-
timentul îl face să palpate în inimile
noastre; este viața universală răspândită
în vecii vecilor prin toate lumile cari po-
puleză infinitul; este cugetarea eternă, a

bine ca înainte cu 20 de ani. Medicii i-au prezis de altminteră că în urma unei căderi de aceeași putere ca cea de acum 20 ani, însă în direcție contrară, ar putea să-și recapete vederea, dar nimeni n'a îndrăznit să încerce experimentul. Întâmplarea a făcut acum ceea ce n'a făcut încercarea.

Gununie. Anunțăm cu plăcere că cununia simpaticului nostru poet d-l Octavian Goga, secretarul literar al «Asociațiunii» noastre cu gentila d-soară Hortensia Cosma, fiica d-lui Parteniu Cosma din Sibiu, se va ține mâine, Duminecă, în 14 Oct. st. n. în biserica catedrală din Sibiu. Salutăm tinăra păreche cu urarea străveche românească. Să fie într'un ceas bun!

Concertul muzicii militare. În cafeaua Transilvaniei Duminecă în 14 Oct. muzica regimentului 50 de infanterie va da un concert cu un program foarte variat. Inceputul la 8 oare seara. Intrarea liberă.

Dintre farmaciile din cetate mâine Duminecă în 14 Octomvrie după amiază dela orele 1—9 nu va fi deschisă în cetate decât farmacia «La Biserica albă» a d-lui Francisc Kelleman str. Vămii.

Iosefina Schuster, frizeriță diplomată, cultivătoare a părului, mânilor, unghiilor, având examen depus în fața medicilor, se recomandă grațioasei protecțiuni a damei de distincție. Strada Vămii numărul 27 etagiul I. (1—3)

Se caută un ajutor pentru cancelarie de notar pe lângă un salariu de 40 cor. pe lună, întreținere și locuință (afară de spălat și rufe de pat.) Dacă va fi sărguincios ajutorul va fi remunerat încă cu 10 cor. lunar, eventual și mai bine. Postul se poate ocupa imediat. A se adresa d-lui Traian Radu, notar în Feneș, p. u. Zalatna.

O doftorie ieftină de casă. — Pentru funcționarea regulată a mîsturei stomacului se recomandă folosirea cunoscutelor prafuri Seidlitz a lui Moll. Cutii originale à 2 cor. se pot căpăta dinlic prin posta de la farmacistul A. Moll, liferantul Curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se ceară preparatul A. Moll provezut su marca de contravenție și subscriserie. — (1)

Din dieta ungară.

(Sedința dela 10 Octomvrie.)

(Fin e.)

Dr. Vaida în espunerea sa reclamă reforme în chestia femeilor. Trebuie aduse legi, cari să îndemne pe bărbați a se însura. Nu e drept ca tatăl de familie, care dă soldații patriei să plătească tot atâta dare, câtă plătește și burlacul. Nici la moștenire nu trebuie să aibă burlacul același drept, pe care îl are tatăl unei familii compuse din 5 — 6 membri.

Femeilor cari nu se pot mărita, ori nu vreu să se mărite trebuie să le dăm posibilitatea de a se cultiva și deveni independente.

Oratorul cere mai departe, ca la reforma electorală să li-se dea și femeilor dreptul electoral. Până atunci însă nu trebuie să negăm femeilor echivalența capacității.

»Am auzit pe un domn deputat, care mi-a trecut pe dinainte, mormăind ceva despre opincă. Noi Români nu suntem interesați în chestia femeilor, dar peste câțiva ani vom fi și noi (*O voce: Valahi!*). Pe Săcui încă îi numim »Săcui cu cap de cal« (*Lótfőszékely*), nu urmează însă că întotdeauna să-i numim așa. — Am desfășurat lucrul, acesta și în fața alegătorilor mei opincari, și ei au priceput îndată lucrul căci aceia au simțit de dreptate și mi-au răspuns, să viu aici să lupt pentru drepturile femeilor.

»Noi Români suntem acel popor fericit în Europa, la care numărul bărbaților este egal cu al femeilor și după statistică la noi fetele bătrâne sunt foarte puține.

Oratorul își formulează interpelația adresată ministrului de culte, întrebându-l dacă are de gând a revoca ordinea amintite și a deschide drumul liber pentru cultura superioară a femeilor și dacă are de gând a prezenta un proiect de lege prin care să ridice pe femeie din starea inferioară asigurându-i dreptul liber de a-și alege cariera?

Situația în Rusia.

— Congresul partidului cadeților (instituțional-democraților) a adoptat cu voturi contra 44 rezoluțiunea supusă i-gresului de comitetul central, prin care declară cu neputință observarea rezistenței pasive și se respinge rezoluțiunea inonorității, recomandând organizarea rezistenței pasive.

Alaltăieri congresul s'a închis pr-o cuvântare a energicului luptător trunkievici, care a făcut apel la membrii partidului spunându-le că numai prin un și devotament pentru cauza lor sfântă putea să dărâme actuala stare din Ru.

— Primul ministru al Rusiei învievat de către corespondentul ziarului ruzian »Journal« a declarat că singura țică a guvernului — pentruca Rusia să fie cificată — e ca să realizeze planul său de reforme. Duma va fi convocată la 20 I-bruarie. Data alegerilor va depinde de i-prejurările locale.

— Ziarul săptămânal »Puaktices; Vraei«, organ medical informat în specl asupra celor ce se întâmplă în spitale, p-blică o interesantă statistică a persoanelor atinse de loviturile revoluționarilor ruzi din care reiese că în timp de 3 luni d-February 1905, până în Maiu 1906, 141 persoane au căzut victime terorismului.

Știri dela masa studenților români din Brașov.

Corpul profesoral dela școalele noastre centrale din Brașov a avut iarăși grea problemă de rezolvat, cu ocazia primirii școlărilor săraci la masa studenților pe anul școlar 1906/907.

Greutatea era, că la 36—38 locuri ale mesei studenților au concurat nu mi puțin de 73 școlari, așa dar pe încă odată atâția câte locuri sunt cu totul la masă. Și greutatea aceasta era cu atât mai neplăcut simțită, cu cât cel puțin 60 dintre petenți, ar fi meritat să fie primiți.

Între astei de împrejurări, punându-și corpul profesoral toată nădejdea în sprijinul nesecat și generos al publicului românesc, a sporit numărul locurilor la masă la 40 și pentru a înlesni beneficierea unui număr mai mare de școlari, a decis să primească pe unii (mai cu samă de cei cari mai primesc și din altă parte vr'un ajutor) cu plata pe 1/2 la masă.

Astfel pe anul școl. prezent s'au primit la masa stud. cu totul 45 școlari, dintre cari 35 gratuit în localul mesii studenților, iar 10 cu plata 1/2 în diferite case particulare, nefind loc de-ajuns în localul mesei studenților.

Iată lista școlărilor primiți la masă:

A. Cu prânz gratuit.

a) *Dela gimnaziu:* Petru Lunca (Po-placa) cl. I; Ștefan Popovici (Cristian) și Teodor Sălăgeanu (Bunar) din cl. II; Ioan Clopotel (Poiana mărului) și Gheorghe Spârchez (Șirnea) din cl. III; Octavian Neagoe (Viștea de jos) și Mateiu Tarcea (Streja-Cârțoara) din cl. IV; Gheorghe Ciocoiu (Râșnov), Ioan Sandu (Sămbăta de sus) și Nic. Țandru (Bucium-Poeni) din cl. V; Simeon Borzea (Viștea de jos), Ioan Ignaton (Ormindea), Ioan Moldovan (Hendorf) și Vasile Stoica (Avrig) din cl. VI; Gheorghe Birăescu (Lugoș), Miron Crețu (Hăghig), Petru Iorgovan (Biniș), Nic. Mihăițiu (Băița), Romul Onofreiu (Orăștie) și Oprea Rodeanu (Săliște) din cl. VII; Dionis. Benea (Țărățel), Nic. Căliman (Cornățel), Vas. Florea (Nojag), Ioan Popu (Șinca vechi) și Ioan Țeicu (Iadia) din cl. VIII.

b) *Dela școala reală:* Silvestru Cioflec (Arpatac) cl. III și Valentin Mohan (Săsăuș) cl. IV.

c) *Dela școala comercială:* Nicolae Cabaș (București), Emilian Orzescu (Cuptor) și Ștefan Stinghe (Brașov) din cl. I, Gheorghe Bucșa (Lügettelep) Const. Georgescu (Poiana), Ioan Iosif (Gagy) și Dumitru Sgăvârdea (Caransebeș) din cl. II; Const. Manta (Căpăcel) din cl. III.

B. Cu plata jumătate.

a) *Dela gimnaziu:* Dumitru Birț (Poiana sărată) și Andrei B. Crăciun (Zărnești) din cl. III; Dionisie Nistor (Arpatac) cl. V; Ioan Luciu (Brad) cl. VII; Ioan Bo-

riu (Cioara de sus), Ioan Lașită (Lancrăm), Ioan Ploșcă (Brașov), Nic. Sculici (Mărcina) și Simeon Ursu (Cața) din cl. VIII.

b) *Dela școala comercială:* Gheorghe Berniac (Topleț) cl. III.

Notăm aci, că întreținerea acestor 45 elevi la masa studenților costă 5760 coroane, o sumă enormă, pentru care venițele ordinare ale fondurilor mesei studenților nu sunt suficiente, căci aceste nu trec peste 3500 cor. pe an.

Astfel dar diferența de cor. 2260 are să iasă și în acest an din munificența marului public românesc, care de bună samă va sprijini tot cu aceeași căldură această instituțiune umanitară și românească, ca și în anii trecuți.

Apel.

Subscriși în numele învățătorilor români gr. or. din cercul al X-lea conferențiar »Abrud« rugăm pe toți binevoitorii și sprijinitorii causei noastre școlare, să binevoiască a contribui la sporirea aversei bibliotecii înființate deja; și în special pe toți cei ce vor a se face membrii fundatori achitând conform § 5 din regulament taxa de 50 coroane; ajutorii, cari achită taxa de 10 cor. apoi pe Domnii autori de opuri pedagogice, literare, istorice, economice etc. precum și pe domnii editori proprietari, societăți, redactori de ziare pedagogice, literare și economice și în fine pe toate St. persoane private, cari doresc prosperarea învățătorimeii și prin aceasta și înaintarea poporului românesc — să binevoiască a dona pe sama acestei bibliotecii dif. opurile Domniilor Lor disponibile.

Numele tuturor membrilor fundatori, ajutorii precum și a donatorilor de opuri reviste și bani le va publica conferența pe cale ziaristică în fie care an exprimându-și tot odată mulțumirile. P. T. Domnii și Doamnele, cari se înscriu ca membri fundatori sunt rugați, ca de odată cu taxa să binevoiască a-și trimite și portretele însoțite de o scurtă biografie spre a să pătra într'un album pentru posteritate. Taxele de membrii; precum și ori ce ajutor bănesc să se trimită la adresa casierului »Iosif Colhisel învățător Certege« u. n. Câmpeni (Tonánfalya); ear opuri și ziare etc. la adresa bibliotecarului Avram Sârbu învățător în Câmpeni — Topánfalva.

Abrud, la 11 Septemvrie 1906.

Avram Sârbu, învăț. bibliotecar Iosif Colhisel, Alexandru Furdul învăț. membru în com. George Narița învăț. membru în comitet.

Bibliografie.

A apărut:

Carte de cetire germană cu exerciții de traducere și de conversațiune, compuse pe baza lecturii de Dr. Ioan Bunea prof. gimn. 2 — Pentru cl. V și VI gimnazială. Editura Librăriei Ciurcu Brașov 1906. Preșul cor. — Am primit-o abia astăzi. Răsfoindu-o, cartea ni-a făcut cea mai bună impresie prin împărțirea ei practică. **Vom reveni.**

Stilistica practică sau Regule și Exemple pentru Tot felul de scrisori, petițiuni, acte și documente, cari vin mai des înainte în viața de toate zilele de Ioan E. Negruțiu. Edițiunea IV îndreptată și amplificată. Prețul 80 fileri. Nagyszében (Sibiu), Tiparul lui W. Krafft. 1906. Pagina 99.

NECROLOG. Subscriși cu inima frântă de durere aducem la cunoștință decedarea prea iubitului și neuitatului nostru soț, ginere, frate și cumnat Dr. Iacob Major, medical orașului Lugoș, medic comitatens onorar, întâmplat după un morb lung și dureros, împărțit fiind și cu Sf. Sacramente ale moribunților, la 8 Octomvrie a. c. în anul 53 al vieții laborioase, și 22 al căsătoriei ferice. Ceremonia funebrelă a neuitatului defunct se va celebra în Lugoș la 10 Octomvrie a. c. st. n. 2 ore p. m., iar rămășițele Lui scumpe se vor transporta la Comloșul-Mare, unde se vor așeza în cripta familiară la 11 Octomvrie a. c. st. n. 2 ore p. m. Lugoș, 8 Octomvrie 1906 st. n. În veci amintirea lui.

Văd. Sylvia Major nasc. de Bogdan, ca soție. Văd. Matilda Bogdan nasc. Tabakovics, ca soacră. Teodor Major, Vasilie Major, Ana Major, Maria Muntean nasc. Major, Văd. Paraschiva Radu nasc. Major, ca frați și surori. Văd. Sidonia Major nasc. Panajoth, cumnată, Emil Bogdan, cumnat.

ULTIME STIRI.

București. 13 Oct. »Comitetul de inițiativă al Carpaților din capitală« a lansat un călduros apel către cetățenii bucureșteni în vederea primirii excursioniștilor Brașoveni, cari în număr de 600 sosesc astăzi seara la orele 8 și 15 aici. Brașovenii vor fi primiți la gară de conziliul comunal în frunte cu primarul. Dela gară se va forma un mare cortegiu în frunte cu muzica militară, care va traversa mai multe străzi până la Coloseul Opler, unde se va oferi excursioniștilor o gustare de către ministerul cultelor.

București. 13 Oct. Astăzi s'au înmănat decrete de expulzare următorilor Greci: Rosalimo Spiro, Rovaciu Nicolae, Archiropol Mihail, Valselopulo Petre, Pasopulo Ioan, Leonida Nicolae, Caraiani D. Vasile, Naciopulos P. Focos, Naciopulos P. Christu, Costopuris Gh. și Macri D. Spiru.

București. 13 Oct. Inchiderea expoziției se va face la 15 Noemvrie cu o deosebită solemnitate. Ideia ca expoziția să fie transformată la an în una internațională a fost cu desăvârșire abandonată.

Ploiești. 13 Oct. Eri după amiază a sosit aici regele Carol, fiind primit cu deosebite onoruri și cu un entuziasm de nedescris. Seara a avut loc în dreptul cartierului regal dela liceu retragerea cu torțe. Regele și principele Ferdinand au apărut în balcon și au mulțumit mulțimei. Regina a sosit astăzi la orele 11.30 a. m. iar la orele 1 p. m. a avut loc defilarea pe bulevard.

Cu ocazia noului an școlar 1906/1907 recomandăm cu căldură următoarele cărți didactice ale d-lui M. N. Pacu, profesor, avocat și senator al județului Covurlui (Galați).

I. Învățătura lui Isus Christos pentru clasa II secundară de ambele sexe;

II. Morala Creștină, pentru cl. IV secundară;

III. Elemente de instrucție civică, Drept și Economie Politică, pentru cl. IV secundară.

Aceste manuale sunt lucrate în conformitate cu programa oficială în vigoare din România, aprobate de minister și elogiog apreciate la Academia Română.

De vânzare la autor în Galați, str. Română 35 și la principalele librării.

»Domnii abonați, cari pe ziua de 1 Octomvrie v. nu și-au re-inceit încă abonamentul, să binevoiască a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrerupă espedarea ziarului.

Administrațiunea
»Gazetei Transilvaniei«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Ar fi de tot greu

dacă nu chiar imposibil a găsi un alt mijloc, care să fie pentru copii în aceeași măsură sigur și cu efect, căci Emulsiunea lui Scott aduce organismului tinăr puteri nouă și îl ajută a trece peste greutățile dezvoltării. Emulsiunea lui Scott este totodată atât de gustoasă, atât de ușor de mistuit și atât de curată și inofensivă, încât nu pricințește nici cele mai mici greutăți și se pōt așunge numai cele mai bune succese. Emulsiunea lui Scott e cu mult mai bună decât untura de pește obișnuită.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurii veritabile a lui Scott. Cu referință la »Gazeta« și trimitere de 75 bani în mărci poștale se trimite sticla de probă franco dela

Dr. Emil Budai

— »Farmacia orașului«. —
Budapesta IV. Vaczi utza 34/50.
Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 b.
— Se capătă în toate farmaciile. —

Bela „Tipografia și Librăria“

A. MUREȘIANU, Brașov

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848-49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș, Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandilor din Blășiș.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesantă și eminentă conferință, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, epelul dat către ministerul de interne D. Percezel prin d-l Dr. Amos Francu'n casa fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Vităzului“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Roseganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani, plus 6 bani porto.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păoșian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„David Almdășianu“, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura această prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Tărâmul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

Subscrierisul am onoarea a aduce la cunoștința On. public, că

m'am mutat

cu prăvălia de funărie

din Strada Vămei Nr. 36

în Strada Hirschler Nr. 4,

unde se află

toate articolele de funărie.

Rugându-mă de sprijinul Onor. public sunt

Cu toată stima

JOHANN STERNS,

funar.

2546,2-3.

Nr. 14683-1906.

Licitație cu oferte.

Pentru darea în antrepriză a lucrărilor ce sunt a se face în pivnița de sub casa „Bătușilor“ (pivnița Eszterházi) cu suma de spese proiectată cu 2869 cor. 96 fil. se va ținea licitație cu oferte în scris în 20 Octombrie 1906 la 10 oare a. m. în localul despărțământului V. al Magistratului orașănesc, adică în despărțământul afacerilor economice (Strada Aurarilor Nr. 5, etagiul II.)

Condițiunile de ofert și de contract, precum și măsurările și devizul de spese le poate ceti și examina tot omul interesat în numitul despărțământ al magistratului în decursul oarelor a. m. și aceasta în fie-care zi până la ziua licitațiunei cu oferte.

Brassó, în 3 Octombrie 1906.

1-2. Magistratul orașănesc.

Nr. 14813-1906.

Publicațiune.

Luni, în 22 Octombrie 1906, la 10 oare a. m. se va ținea în localul oficiului economic orașănesc, licitațiune cu oferte în scris pentru a asigura pe timpul dela 1 Ianuarie 1907 până la 31 Decembrie 1907:

a) numărul de cară cu loitre, cari comuna crășănească este obligată a le pune din oficiu la dispozițiunea erariului militar;

b) numărul de cai de căărit și de cară cu loitre, necesari pentru transportul esportărilor și pentru trebuințele orașănești.

Condițiunile detaiate pentru ofert și contract se pot vedea și ceti până la ziua licitațiiei cu oferte în localul oficiului economic orașănesc, totdeauna în decursul orelor de oficiu dela 8-12 oare a. m.

Brassó, în 27 Septembrie 1906.

Magistratul orașănesc.

Avem onoarea a aduce la cunoștința On. membrii societari și a P. T. public, că

Biroul Pam strămutat

în Strada Vămei Nr. 6

(etagiul II.)

Recomandându-ne și mai departe bunăvoinței On. public, rămănem cu salutare patriotică.

Reprezentanța Primei Reuniuni pentru înzestrarea fetelor. Institut de asigurarea copiilor și de viață.

Cavaler Fuchs Lajos,

secretar.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Octomvrie n. 1906.

ita ung. de aur 4%	112.40
hta de coróne ung. 4%	94.55
pr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84.35
pr. căil. fer. ung. în argint 4%	94.35
nuri rurale croate-slavone	96.-
pr. ung. cu premii	206.-
suri pentru reg. Tisei și Seghedin	151.20
nta de hărtie austr. 4 1/10	98.90
nta de argint austr. 4 1/10	98.75
nta de aur austr. 4%	116.30
nta de coróne austr. 4%	99.65
nuri rurale ungare 3 1/2%	88.55
suri din 1860	155.60
șil de-ale Băncei ung. de credit	1760.-
șil de-ale Băncei austr. de credit	810.-
șil de-ale Băncei austro-ung.	673.75
apoleoniori.	19.14
ircl imperialie germane	117.47
ndon vista	240.47
iris vista	95.35
ie italiene	95.50

Cursul pietei Brasov

Din 14 Octomvrie n. 1906.

anonote rom. Cump.	18.98	Vënd.	19.04
rgint român	18.80	"	18.90
apoleoniori.	19.06	"	19.10

Galbeni	11.20	11.45
Mărci germane	117.20	117.30
Lire turcesci	21.50	21.60
Seris. fonc. Albine 5%	101.-	102
Ruble Rusesci	2.63	2.65

Hôtel Central

Brașov, Strada Lungă nr. 1.

Recomandă 45 camere pentru pasageri din nou mobilate dela 80 cr. în sus.

Mai departe:

Sala cea mare,

pentru Baluri, Concerte, Banchețe, Nunți etc. montată din nou și escelent iluminată.

De asemenea:

Elegantul Salon Restaurant

spre Strada, precum și

Pivnița de Vinuri (a-la Eszterházy) atât în pivniță cât și în Restaurant pot servi cu bucatărie bună. Bere de Steinbruch și Vinuri curate de Ardeal. 69 60.2286.

Granz Josef
 Apa amară este singurul purgativ natural plăcut la beut. =

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui

VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirschler și Orfanilor nr. 1, (fost Târșul Straelor în apropierea Teatrului)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice (INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI, PUDRE** și **PARFUMURI** franțuzești, **ARTICOLE** de toaletă. **APE MINERALE.**

Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în București la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la ori ce întrebare.

52-10.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecurire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutateilor celor mai cerbicioase la stomac și pântee, în contra cărceilor și acrezii la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite hôle femeesci a luat acest medicament de casa o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2. — Falsificațiie se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alina durerile de góidină și reumatism și a altor urmări de rócóla. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.



Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după met-dul cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. — 46 b. Cinci bucăți cor. 1.80.

Fie-care bucăt de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tucklauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală —

La depozite se se cėră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL. Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremias Nepoții

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

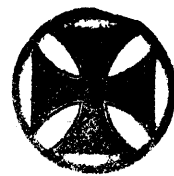
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorcă

pe lângă garanție.



Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgărcliri de inimă, asmă, auđul greu, sgărcliri de stomac, lipsa poftel de mănecare, rócóla la mări și la picioare, reumă, podagră, ischias, uđul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor hôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încóce din toate părțile lumii, cari prăfuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine póte examina aceste atestate. Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis a se confunde cu aparatul „Volta“, de óre-ce „Cruce-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficiu oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucei male electro-magnetice o recomandă îndecesebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru tóra i streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A. E. colțul strada Kálmán.